

BOTANISKA
TRÄDGÅRDEN
LUNDS UNIVERSITET

Potatis

Solanum tuberosum

Fakta om växten

- Potatis är släkt med paprika och tomat.
- Potatis växte från början vilt i Nord- och Sydamerika. Den kom till Europa för 500 år sedan.
- Två personer som försökte få fler svenskar att odla potatis på 1700-talet var Eva Ekeblad och Jonas Alströmer.
- Själva potatisarna som vi äter är *stamknölar*, alltså inte rötter.
- I potatis finns det mycket näring i form av stärkelse. Stärkelsen kan göras till potatismjöl.
- Potatisar som ligger i ljus blir snart gröna och bildar det giftiga ämnet solanin. Den gröna färgen är dock inte giftet, utan klorofyll.
- I Skåne kallar man ibland potatis jordpäron, eller päror. Ett annat namn som också används är panntoffler som antagligen kommer från danskans kartoffler och tyskans kartoffler.
- Du behöver inte ett trädgårdsland för att odla potatis. Det går bra att odla potatis i en odlingslåda eller hink.

På nästa sida: Lär dig odla potatis

Odling

Potatis trivs i solsken. Sätt både tidiga och sena sorter så kan du skörda under längre tid.

Vill du få tidigare och större skörd? Lägg då sättpotatisarna i ett ljust, helst ganska svalt rum. När groddarna växt ut och är 1 cm eller lite längre kan du plantera dem. Gör detta 3-6 veckor innan du ska plantera.

Potatis tål inte frost, så blir det oväntat kallt kan du täcka med fiberväv eller något annat värmande som skydd.

Potatislandet ska ha mycket gödsel för att det ska bli en stor skörd. Glöm inte att kupa potatisen. Det betyder att man öser upp jord kring nedre delen av plantan, så att inga potatisar hamnar ovanför jorden i ljuset. Då bildas det där giftet solanin, som du säkert kommer ihåg.

Du kan också odla potatis i en hink eller i en pallkrage. Då gör du såhär:

- Om du använder en hink lägger du först lecakulor eller småsten i botten.
- Gör hål i botten av hinken och ställ den på ett fat.
- Fyll på hinken med 10-15 cm planteringsjord.
- Lägg de förgrodda sättpotatisarna på jorden, 1-2 potatisar i en 10-litershink eller 5-10 potatisar i en pallkrage.
- Häll på 10 cm jord ovanpå potatisarna.
- Vattna så att jorden alltid är fuktig.
- När plantorna är 15-20 cm höga är det dags att kupa dem.
- *Om du odlar i pallkrage behöver du använda 2-3 stycken ovanpå varandra för att jordlagret ska bli tillräckligt djupt. Om du har plast i botten ska du göra hål i den.*

Växtskydd

Om plantorna får bruna fläckar på bladen och bladen sedan torkar och dör har potatisen fått potatisbladmögel. Gräv då upp och släng de sjuka plantorna innan det sprider sig.

Skörd

För att få färdig potatis innan midsommar behöver du sätta potatisen i början av april. Du kan gräva med fingrarna då och då för att se när det är lagom att skörda. Små potatisar är också väldigt goda!

